

۱ - مفهوم همهٔ ابیات، به جز بیت با بیت زیر تناسب دارد.

«شاد و بی‌غم بزی که شادی و غم / زود آیند و زود می‌گذرند»

- ① راحت و رنج حیات گذران است چو موج / نشود شادی و غم پای نفس را زنجیر
 ② رنج غم و شادی میر کو مطرب و کو نوحه‌گر / مشت سپند بی‌خبر دارد در این مجمر (آتشدان) صدا
 ③ دوام خندهٔ شادی چو غنچه یک دهن است / خوشم به تنگ‌دلی با غم همیشهٔ خویش
 ④ شادی و غم هر دو را بنیاد بر باد هواست / تا نگه کردی هم آن «اهلی»، هم این خواهد گذشت

۲ - معنای واژه‌ای که از مصدر «گشتن» ساخته شده است، در کدام بیت متفاوت است؟

- ① مشو با تندخویی از عدوی ساده‌دل ایمن / که آخر روی نرم آب خواهد کشت آتش را
 ② چو من هلاک شوم از طیب شهر پیرس / که مرگ کشت مرا یا تو بی‌وفا کشتی
 ③ بکشتند و آتش بر افروختند / تر و خشک هیزم همی سوختند
 ④ رعیت نشاید به بیداد کشت / که مر سلطنت را پناهند و پشت

۳ - متن زیر چند نادرستی املائی دارد؟

«رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا، حق شناس باش؛ خاصه قرابت خویش را. چندان که طاقت باشد با ایشان نیکی کن و پیران قبیلهٔ خویش را حرمت دار، ولیکن به ایشان موعل مباش تا همچنان که هنر ایشان همی بینی عیب نیز بتوانی دید و اگر از بیگانه نایمن شوی زود به مقدار نایمنی، خویش را از وی ایمن گردان و از آموختن، ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی.»

- ① سه تا ② دو تا ③ یکی ④ نادرستی املائی ندارد.

۴ - واژهٔ «سر» در کدام بیت مجاز نیست؟

- ① کار با عشق فتاد، از سرم ای عقل برو / چه دهی و سوسه دیدم هنری نیست تو را
 ② عذری بنه اوّل که تو درویشی و او را / در مملکت حسن سر تاجوری بود
 ③ مگر که سر بدهم و نه من ز سر نهم / امید وصل در این ره چو پای بنهادم
 ④ مشک با حلقهٔ مویت سر سودا دارد / کج خیالی است مگر مشک ختا را سوداست

۵ - کدام گزینه نادرست است؟

- ① «دیوار»، نوشته‌ای داستانی و اثر جمال میرصادقی است. / ② «الهی‌نامه»، اثر عطار نیشابوری و گونهٔ آن تعلیمی - عرفانی است.
 ③ شعر «چشمه» در قالب نیمایی و اثر علی اسفندیاری است. / ④ «قابوس‌نامه»، کتابی است در اخلاق و نوشتهٔ عنصرالمعالی کیکاووس می‌باشد.

۶ - کدام گزینه با عبارت «به زبان، دیگر مگو و به دل، دیگر مدار» ارتباط معنایی ندارد؟

- ① نقد صوفی نه همه صافی بی‌غش باشد / ای بسا خرقة که مستوجب آتش باشد
 ② قلب روی اندود نستانند در بازار حشر / خالصی باید که از آتش برون آید سلیم
 ③ چو سرو از راستی بر زد علم را / ندید اندر خزان تاراج غم را
 ④ ای طبل بلند بانگ در باطن هیچ / بی‌توشه چه تدبیر کنی وقت بسیج؟

۷ - کدام یک از ابیات زیر با بیت «یکی قطره باران ز ابری چکید / خجل شد چو پهنای دریا بدید»، تناسب معنایی ندارد؟

- ① کاکل از بالانشینی رتبه‌ای پیدا نکرد / زلف از افتادگی همسان مشک و عنبر است
 ② بس شخص عزیز را که چرخ بدخوی / صد بار پیاله کرد و صد بار سبوی
 ③ طریقت جز این نیست درویش را / که افکنده دارد تن خویش را
 ④ تو آن گه شوی پیش مردم عزیز / که مر خویشتن را نگیری به چیز

۸- مفهوم بیت «چون بگشایم ز سر مو، شکن / ماه ببیند رخ خود را به من» چیست؟

- ① ماه به رخسار زیبای من حسد می‌برد.
 ② من با شفافیت خود، جلوه‌دهنده زیبای‌ها هستم.
 ③ زیبایی جعد و پیچ زلف من ماه را به حیرت می‌اندازد.
 ④ ماه، به چین و شکن زلف من زیبایی می‌دهد.

۹- کدام گزینه با حدیث «حاسبوا قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا» ارتباط معنایی ندارد؟

- ① نمی‌لرزد دلم چون نامه از اندیشه فردا
 ② کسی کاو دهد از تن خویش داد
 ③ چو فردا نامه‌خوانان نامه خوانند
 ④ خودحسابان نگذارند به فردا کاری
 ⑤ که من از خود حسابی دیده‌ام صد بار محشر را
 نبایدش رفتن بر داوران
 بر آرم من دو صد فریاد از این دل
 عید این طایفه روزی است که محشر باشد

۱۰- معنی چند واژه درست است؟

فضل: توجّه / خیره: فرومانده / یله: پشتوانه / نجابت: پاک‌منشی / عمارت کردن: آفریدن / کام: زبان / زهی: آفرین / حفیض: جای پست در زمین / محال: بی‌اصل / ورطه: گرفتاری / تیمار: غم / نمط: طریقه

- ① هشت
 ② نه
 ③ ده
 ④ یازده

۱۱- در کدام بیت فعل حذف شده وجود دارد؟

- ① در باغ شد شکفته به هر جانبی گلی
 ② گر سوی من چنین نگردد چشم مست تو
 ③ چشم مست تو به هر گوشه چنین گر نگردد
 ④ چشم من بر سر خاک درش از شوق امشب
 فریاد عندلیب ز هر جانبی بخواست
 سر در جهان نهم به غریبی ز دست تو
 چه عجب گوشه‌نشین گر نشود باده پرست
 سیل خونین صفتی ریخت، که دیوار نماند

۱۲- در کدام بیت جنبه ادبیات تعلیمی بیشتر دیده می‌شود؟

- ① تنور لاله چنان بفروخت باد بهار
 ② شکسته گشت چو پشت هلال قامت من
 ③ به جان دوست که غم پرده بر شما ندرد
 ④ بس غریب افتاده است آن مور خط گرد رخت
 که غنچه غرق عرق گشت و گل به جوش آمد
 کمان ابروی یارم چو وسمه باز کشید
 گر اعتماد بر الطاف کارساز کنید
 گرچه نبود در نگارستان خط مشکین غریب

۱۳- واژه مشخص شده در کدام گزینه استعاره نیست؟

- ① قطره باران که در افتد به خاک
 ② ابر ز من حامل سرمایه شد
 ③ در بن این پرده نیلوفری
 ④ چشمه کوچک چو به آن جا رسید
 زو بدمد بس گهر تابناک
 باغ ز من صاحب پیرایه شد
 کیست کند با چو منی همسری
 وان همه هنگامه دریا بدید

۱۴- در کدام گزینه نقش دستوری واژه‌های نادرست مشخص شده است؟

- ① به نام کردگار هفت افلاک
 ② چو در وقت بهار آبی پدیدار
 ③ گل از شوق تو خندان در بهار است
 ④ نمی‌دانم نمی‌دانم الهی
 که پیدا کرد آدم از کفی خاک
 حقیقت پرده برداری ز رخسار
 از آنش رنگ‌های بی‌شمار است
 تو دانی و تو دانی آن چه خواهی
 ممتّم - مفعول
 مفعول - ممتّم
 مسند - مسند
 نهاد - مفعول

۱۵- در همه ابیات به استثنای بیت حذف فعل به قرینه معنوی صورت گرفته است.

- ① به نام خداوند جان و خرد
 ② دمی آب خوردن پس از بدسگال
 ③ ای در دل شب ستاره نورانی
 ④ نگشت آسایشم یک لحظه دمساز
 کزین برتر اندیشه برنگذرد
 به از عمر هفتاد و هشتاد سال
 جانت چو چراغ روشن و عرفانی
 گهی از گربه ترسیدم گه از باز

۱۶ - در کدام گزینه از شیوه بلاغی استفاده شده است؟

- ① هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد
 ② چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد
 ③ آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام
 ④ پیل فنا که شاه بقا مات حکم اوست
- هم رونق زمان شما نیز بگذرد
 بیداد ظالمان شما نیز بگذرد
 بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد
 هم بر پیادگان شما نیز بگذرد

۱۷ - همه گزینه‌ها به فناپذیری انسان اشاره دارد، به جز گزینه

- ① آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام
 ② پیل فنا که شاه بقا مات حکم اوست
 ③ چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد
 ④ بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت
- بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد
 هم بر پیادگان شما نیز بگذرد
 بیداد ظالمان شما نیز بگذرد
 هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

۱۸ - در کدام گزینه گروه اسمی بر اساس الگوی «صفت اشاره + صفت عالی + هسته» به کار نرفته است؟

- ① نسیم صبح به عالم ز من سلام برسان
 ② بدان برترین نام یزدانش را
 ③ بدو داد و گفتا: مرا هم بدان
 ④ آن کمترین نثار باشد ز دست ما
- پس از سلام تو این بهترین پیام‌رسان
 بخواند و بیالود مژگانش را
 منم آن کهین بنده در خاندان
 در ساعتی که فرصت دیدن در اوفتد

۱۹ - نقش دستوری کدام واژه مشخص شده، با نقش دستوری واژه «گوش» در بیت زیر یکسان است؟

«پیش دیوار آن چه گویی هوش دار تا نباشد در پس دیوار گوش»

- ① دل را فسانه تو ز ره برد، ورنه هیچ / دیوانه مرا سر این گفتگو نبود دل
 ② آخر بر آب چشم منت نیز دل بسوخت / گیرم که خود مرا به درت آبرو نبود آب
 ③ مشکم ز زلف غیر چه آوردی، ای صبا؟ / در کوی آن نگار مگر خاک کو نبود خاک
 ④ خسرو به درد خو کن و با بی‌دلی بساز / گر گویمت که دل به کجا رفت، گو نبود خسرو

۲۰ - کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

- «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد»
- ① دریاب که از روح جدا خواهی رفت
 ② ای شرر، از هم‌رهان غافل مباش
 ③ اگر ملک سلیمانم ببخشند
 ④ بس که از هر سو گریزد مرگ بیند پیش روی
- در پرده اسرار فنا خواهی رفت
 فرصت ما نیز، باری بیش نیست
 در آخر خاک راهی عاقبت هیچ
 شاید از میدان کینت خصم نماید فرار